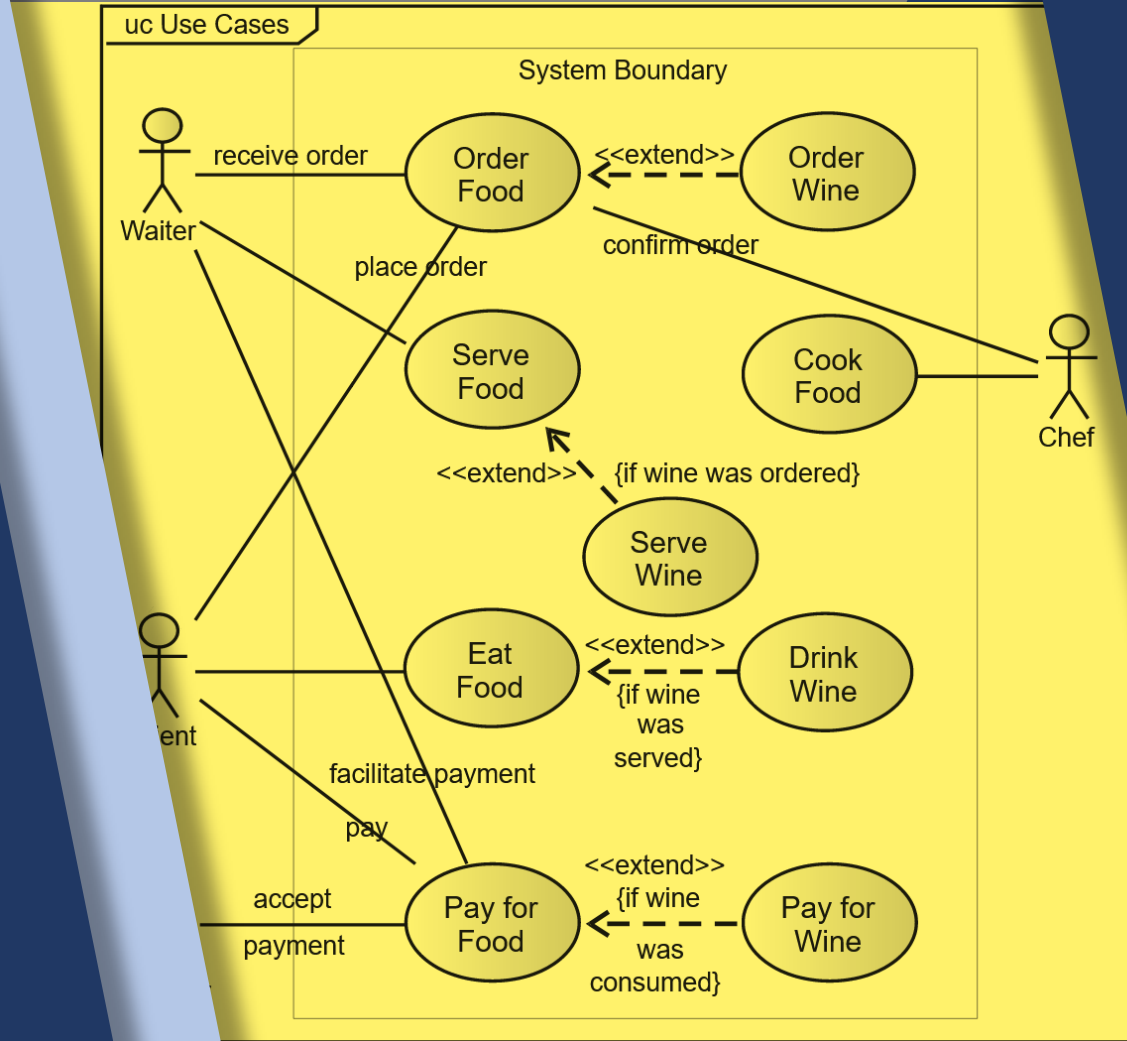

Specifikacija i modeliranje softvera

Tehnike razrade softverskih zahteva II

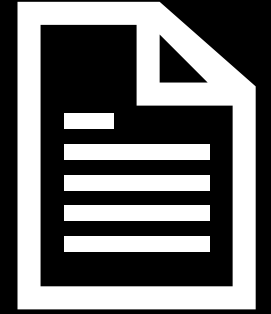
Nikola Luburić

nikola.luburic@uns.ac.rs

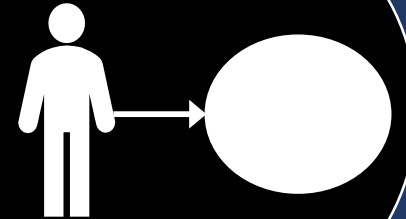

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Slučaj korišćenja?

Elementi dijagrama
slučajeva korišćenja?

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Slučaj korišćenja?

Scenario

- ❖ Niz koraka koji opisuje jednu interakciju između korisnika i sistema

Pregled i dodavanje artikla
Unos *shipping* i *payment data*
Potvrda o kupovini putem mejla

šta ako ...?

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Slučaj korišćenja?

Scenario

- ❖ Niz koraka koji opisuje jednu interakciju između korisnika i sistema

cilj
kupovina artikla

moгуći scenariji
*rad sa novim ili starim kupcem,
loši podaci, nedovoljno sredstva...*

Tehnike razrade softverskih zahteva II

cilj je suština

Slučaj korišćenja?

glavni uspešni scenario

korak ističe nameru, ne mehaniku

dodatne opcije, neuspešni scenariji...

Slučaj korišćenja (*Use case*)

❖ Skup scenarija oko jednog cilja korisnika

Kupovina artikla

Osnovni tok

1. Korisnik pregleda i dodaje artikle u korpu
2. Korisnik ide na *check out*
3. Korisnik unosi podatke za dostavu
4. Sistem prikazuje informacije o troškovima
5. Korisnik unosi podatke za plaćanje
6. Sistem vrši naplatu
7. Sistem potvrđuje kupovinu i šalje mejl

Alternative

- 3a: Korisnik je redovna mušterija
- .1: Sistem prikazuje podrazumevane podatke
  - .2: Korisnik prihvata ili menja i ide na 6.
- 6a: Sistem ne može da izvrši naplatu
- .1: Korisnik može ponovo uneti podatke

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Slučaj korišćenja?

složen korak može biti use case

Izbor artikla

Z4.1: Definiši osnovne i alternativne tokove
3 min, parovi

Slučaj korišćenja (*Use case*)

❖ Skup scenarija oko jednog cilja korisnika

Kupovina artikla

Osnovni tok

1. Korisnik pregleda i dodaje artikle u korpu
2. Korisnik ide na *check out*
3. Korisnik unosi podatke za dostavu
4. Sistem prikazuje informacije o troškovima
5. Korisnik unosi podatke za plaćanje
6. Sistem vrši naplatu
7. Sistem potvrđuje kupovinu i šalje mejl

Alternative

- 3a: Korisnik je redovna mušterija
- .1: Sistem prikazuje podrazumevane podatke
  - .2: Korisnik prihvata ili menja i ide na 6.
- 6a: Sistem ne može da izvrši naplatu
- .1: Korisnik može ponovo uneti podatke

Slučaj korišćenja?

*prednosti i mane
u odnosu na
korisničku priču?*

Slučaj korišćenja (*Use case*)

❖ Skup scenarija oko jednog cilja korisnika

Izbor
artikla

Osnovni

1. Korisnik zahteva prikaz artikla
2. Sistem formira spisak početnih artikla
3. Korisnik bira artikal i unosi količinu
4. Sistem dodaje artikal u korpu

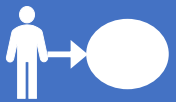
Alternative

- 2a: Pretraga artikla
- .1: Korisnik filtrira spisak
  - .2: Sistem nudi novi spisak artikla
- 2b: Preporučeni artikli
- .1: Sistem preporučuje artikle starom kupcu
- 3a: Unos je nevalidan
- .1: Sistem ističe nevalidan unos i vraća na 2.
- 3b: Artikal poseduje opcije
- .1: Korisnik bira opcije za odabrani artikal

Tehnike razrade softverskih zahteva II

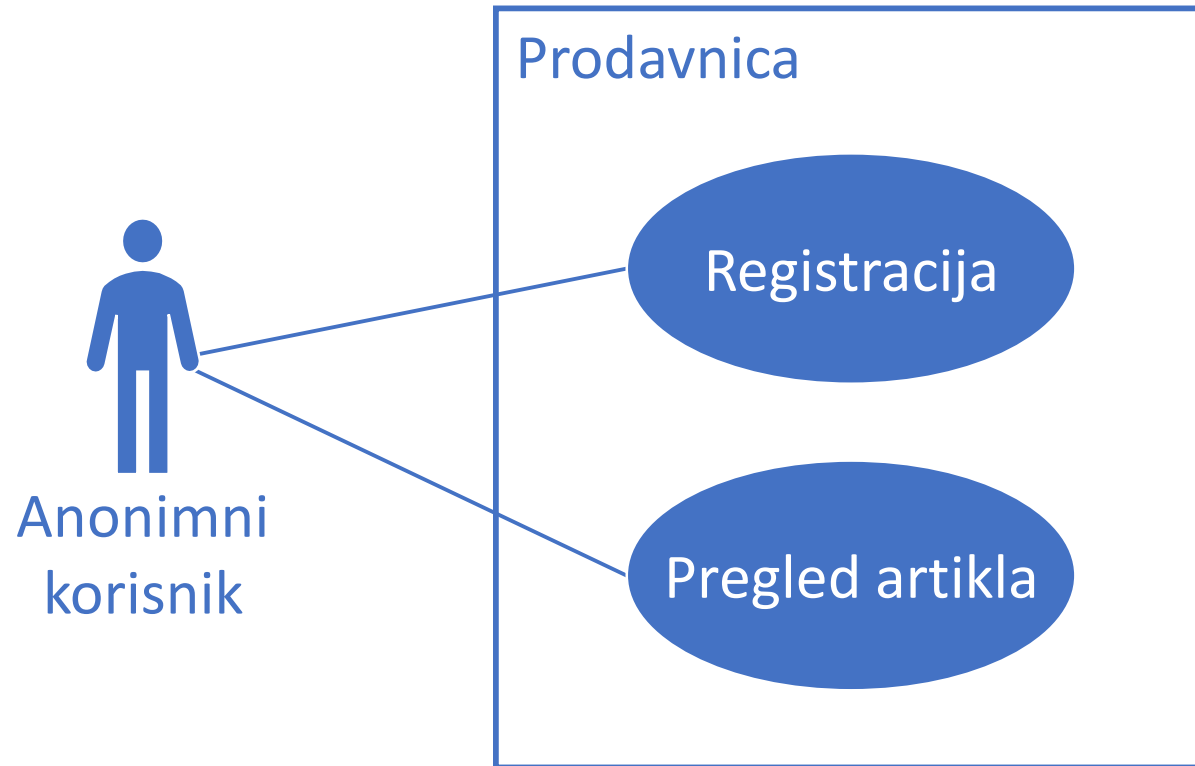
Slučaj korišćenja?

Use case
dijagrami?

Dijagram slučajeve korišćenja

Prikazuje **veze** između **učesnika** i **slučajeve korišćenja** u sklopu **sistema**

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

Anonimni
korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

Aplikacija, softverska komponenta, informacioni sistem...

Oivičen granicom koja razdvaja sistem od okoline

Učesnici van, slučajevi korišćenja unutar

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

Anonimni korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

Čovek (*anonimni korisnik, pacijent, lekar*), interni i eksterni sistem (*PayPal, Google*), uređaji (senzori)

Interaguje sa sistemom

Primarni učesnik inicira aktivnosti sistema

Sekundarni učesnik reaguje na aktivnost primarnog

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

Anonimni korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

Ko su glavni korisnici?

Kome su potrebne informacije sistema?

Ko obezbeđuje informacije potrebne za rad sistema?

Ko pokreće i gasi sistem?

Ko podržava funkcionisanje sistema?

Da li postoje sistemi sa kojima je dati u interakciji?

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

Anonimni korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

Koji su osnovni zadaci ovog učesnika?

Šta mu je potrebno da bi mogao da radi svoj posao?

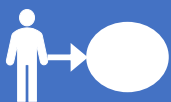
Koje podatke treba da vidi, unosi, menja i briše?

Da li sistem treba da šalje obaveštenja učesniku?

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Slučaj korišćenja?

Use case dijagrami?

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

Anonimni korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

Pregled zauzeća sale, zauzeće termina, ažuriranje profila, evidencija lekova...

Funkcionalna celina koju sistem pruža učesniku kako bi ostvario svoj cilj

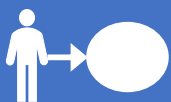
Definiše **naziv** i opciono **preduslove** i **posledice**

Opisuje **osnovni tok akcija** i **alternativne tokove**

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Slučaj korišćenja?

Use case dijagrami?

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

Anonimni korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

Naziv: Prijava korisnika

Preduslov: Korisnik nije prijavljen i poseduje nalog

Posledica: Korisnik je prijavljen

Osnovni tok:

1. Korisnik unosi kredencijale
2. Sistem proverava kredencijale
3. Sistem usmerava korisnika na glavnu stranu

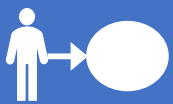
Alternativni tokovi:

- 1a: Korisnik koristi spoljni servis
  - .1: Prijavljuje se putem *Google*
- 2a: Nevalidni kredencijali
  - .1: Sistem ističe nevalidan unos
  - .2: Korisnik ponavlja unos

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Slučaj korišćenja?

Use case
dijagrami?

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

Anonimni
korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

Asocijacija

- Spaja učesnika i *use case*

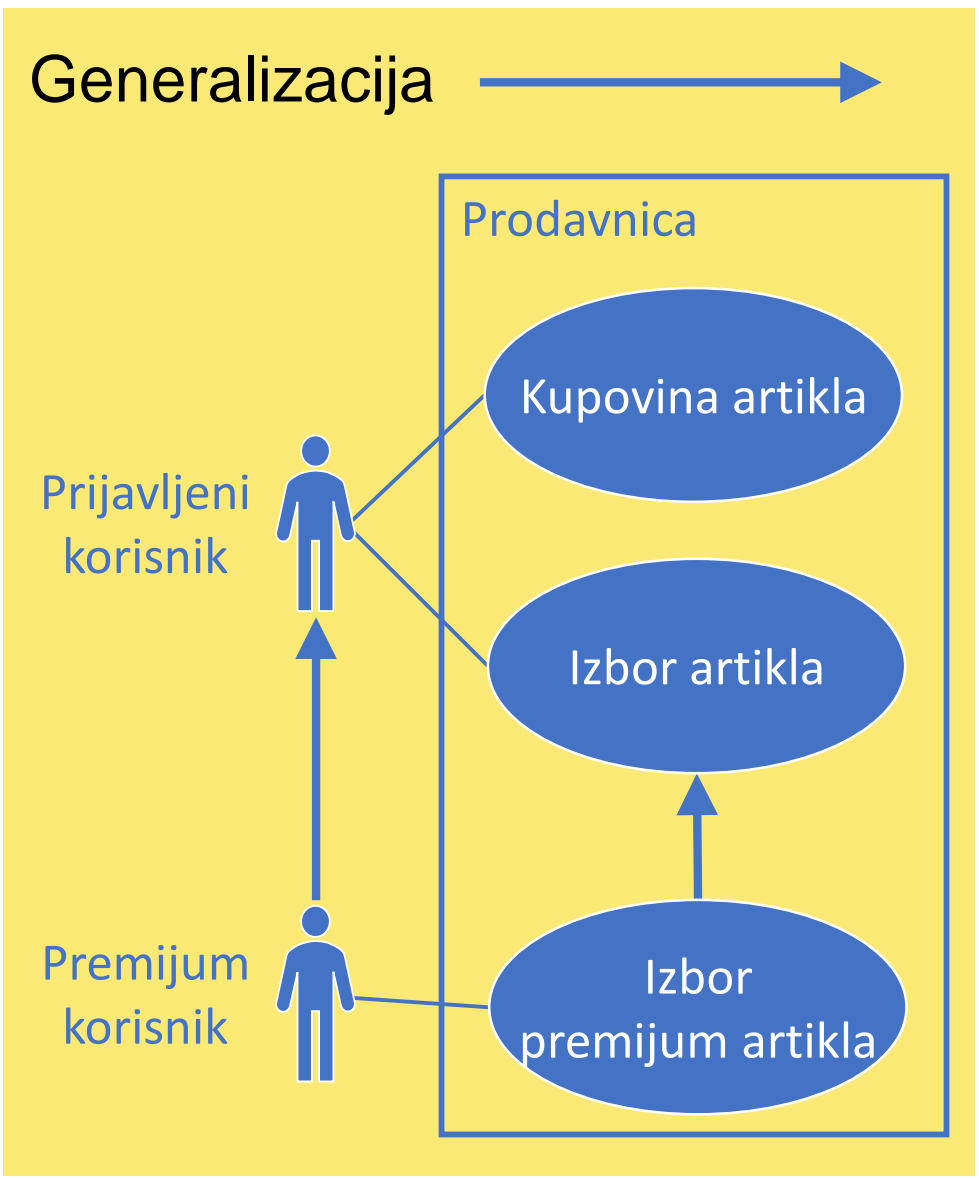
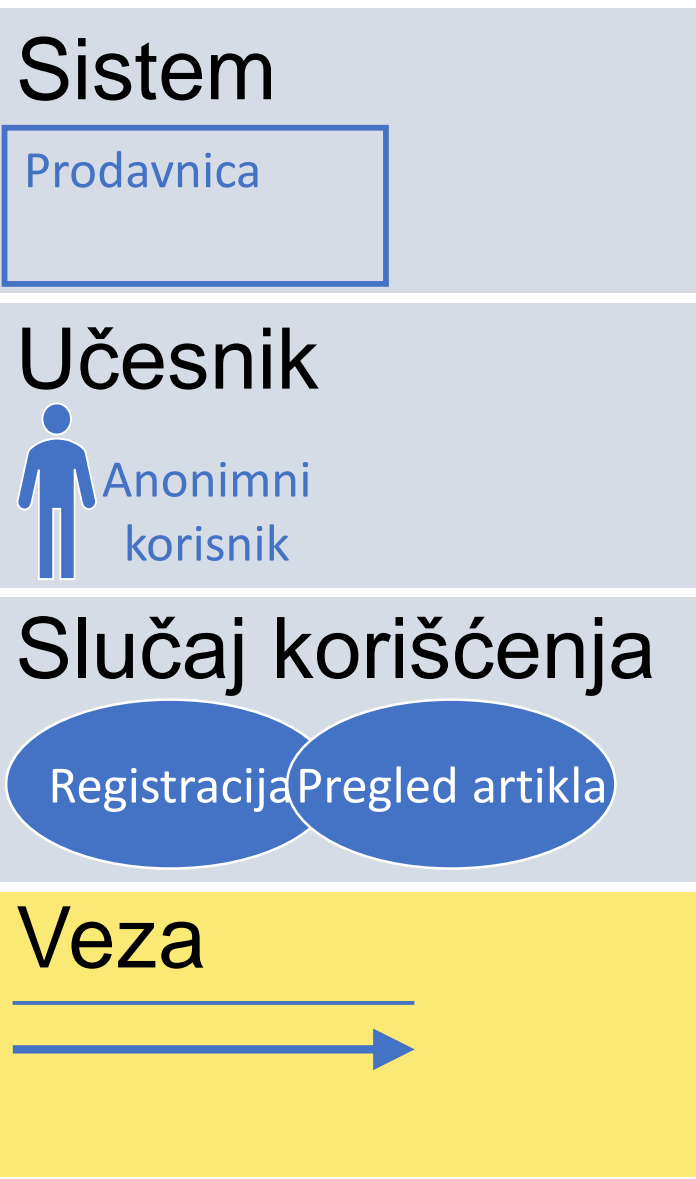
Generalizacija

- Pandan nasleđivanju kod klasa

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Dijagram slučajeve korišćenja

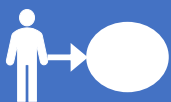

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Slučaj korišćenja?

Use case dijagrami?

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

Anonimni korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

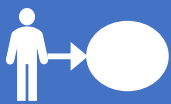
Generalizacija →

- Specijalizovan učesnik nasleđuje asocijacije pretka
- Specijalizovan *use case* može proširiti tokove akcija generalizovanog
- Specijalizovan *use case* može interagovati sa novim učesnicima
- Specijalizovan *use case* može proširiti preduslove i posledice

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Slučaj korišćenja?

Use case
dijagrami?

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

Anonimni
korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

Asocijacija

- Spaja učesnika i *use case*

Generalizacija

- Pandan nasleđivanju kod klasa

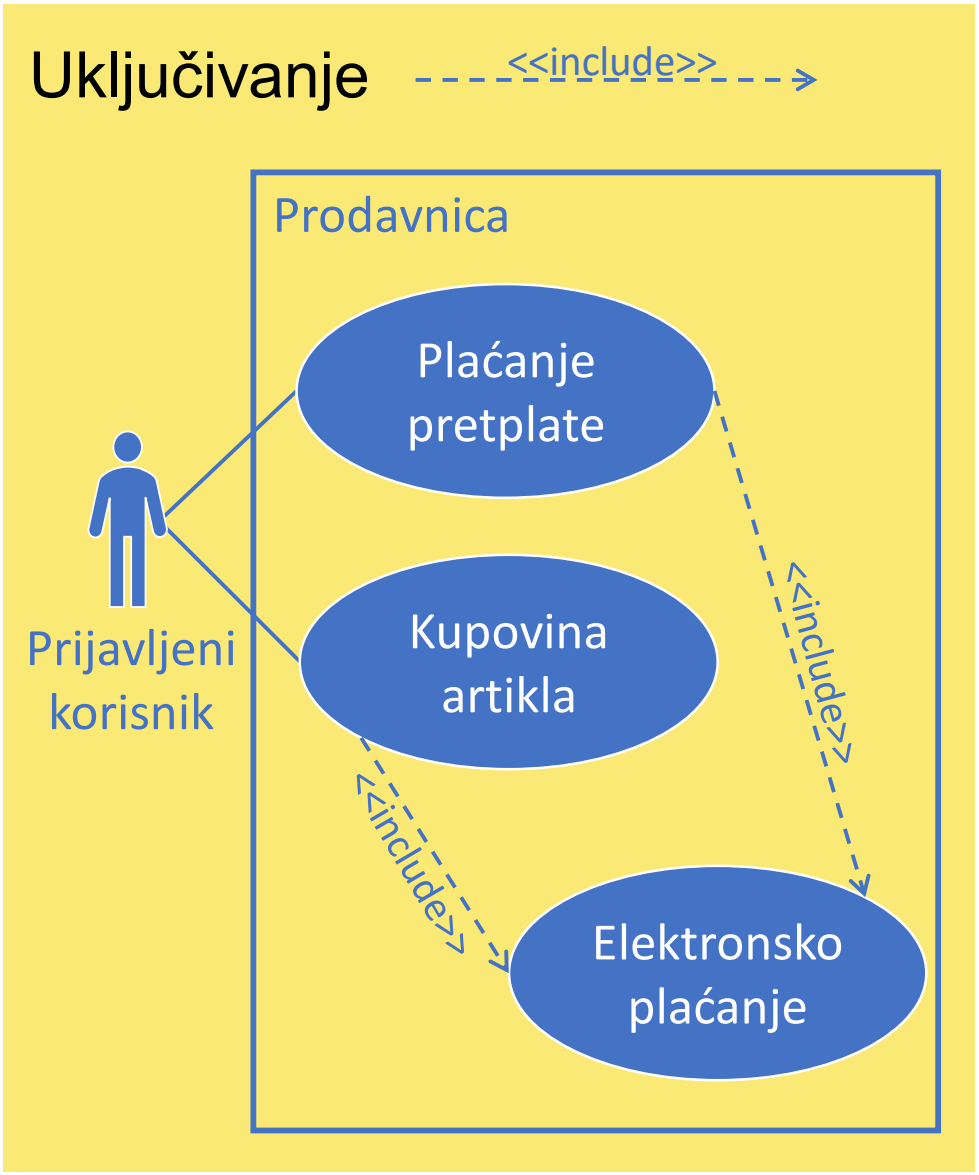
Uključivanje (*inclusion*)

- Slučaj korišćenja je deo drugog slučaja korišćenja

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Dijagram slučajeve korišćenja

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

Anonimni korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

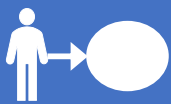
Uključivanje ---<<include>>---

- X <<sadrži>> Y znači da izvršenje X podrazumeva izvršenje Y najmanje jednom
- Deljenje istog ponašanja između slučajeve korišćenja
- Izdvajanje sporednog ponašanja da se pojednostavi primarni slučaj korišćenja

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Slučaj korišćenja?

Use case dijagrami?

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

Anonimni korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

Asocijacija

- Spaja učesnika i *use case*

Generalizacija

- Pandan nasleđivanju kod klasa

Uključivanje (*inclusion*)

- Slučaj korišćenja je deo drugog slučaja korišćenja

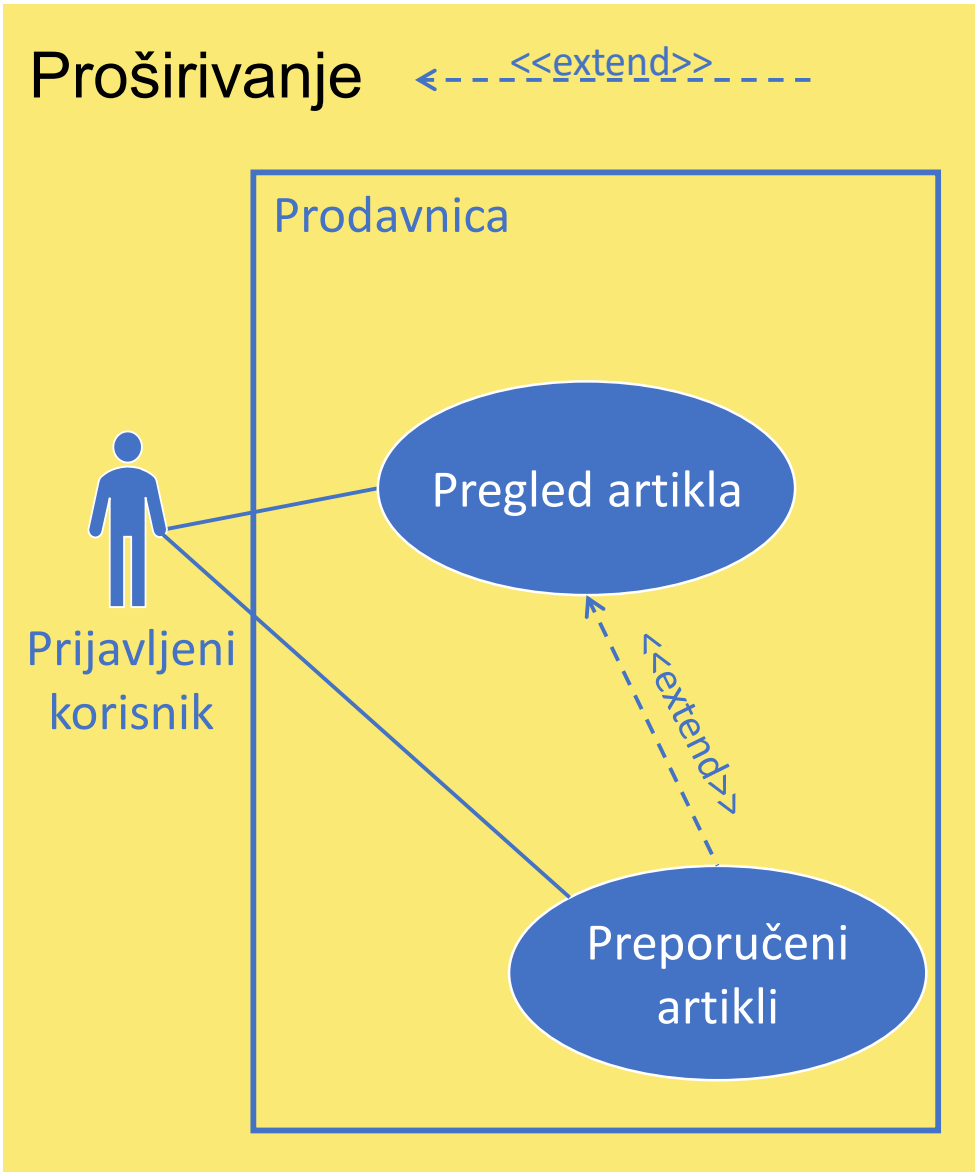
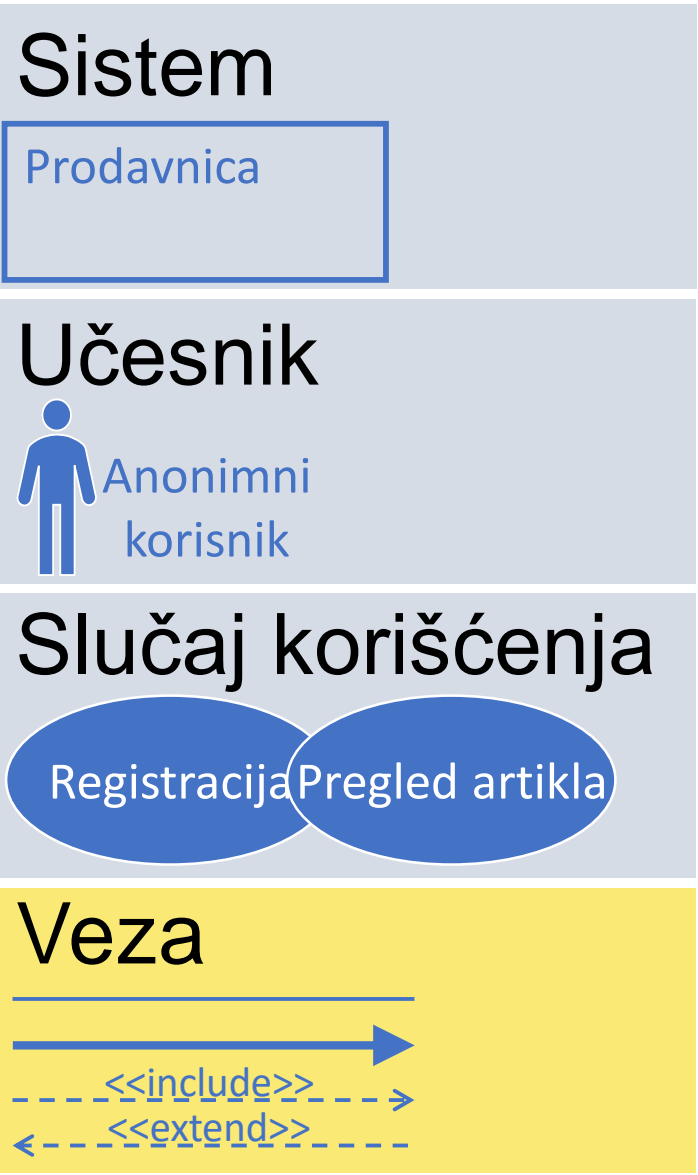
Proširivanje (*extension*)

- Slučaj korišćenja može proširiti drugi slučaj korišćenja

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Dijagram slučajeve korišćenja

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Dijagram slučajeve korišćenja

Sistem

Prodavnica

Učesnik

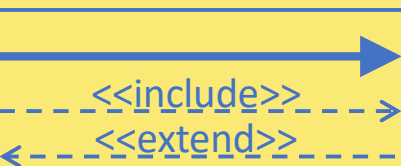

Anonimni
korisnik

Slučaj korišćenja

Registracija Pregled artikla

Veza

Proširivanje <--><<extend>>-----

- X <<proširuje>> Y znači da izvršenje Y u određenom delu toka akcija može da izvrši X
- Koristi se kada je proširenje autonomna celina
- Ako nije, onda alternativni tok

Generalno
izbegavati

Tehnike razrade softverskih zahteva II

Slučaj korišćenja?

Use case dijagrami?

pregled učesnika i glavnih servisa sistema

Dijagram slučajeve korišćenja

Prikazuje **veze** između **učesnika** i **slučajeve korišćenja** u sklopu **sistema**

kreni opšte, pa onda detalji

Anonimni korisnik

Prodavnica

Registracija

Pregled artikla

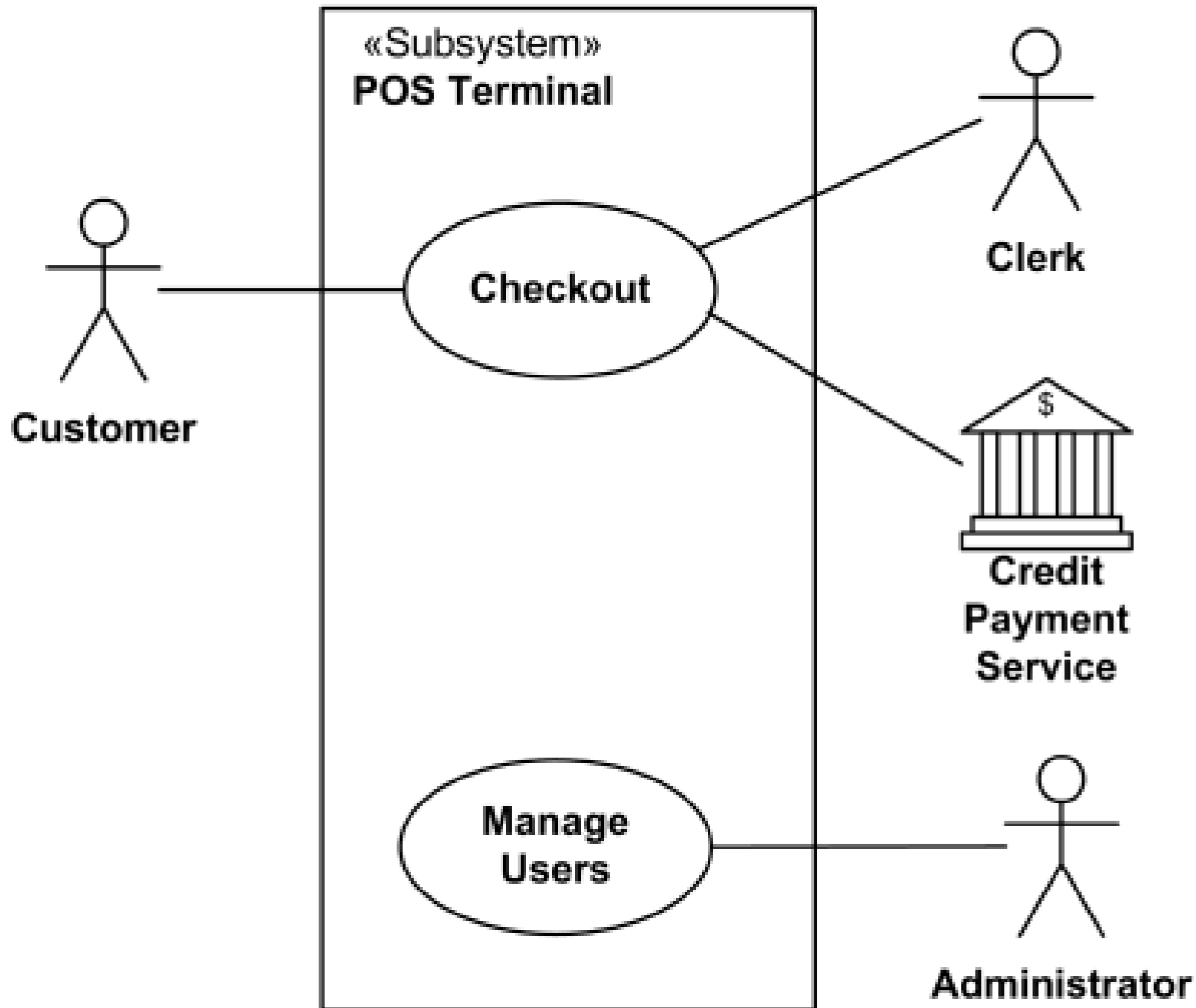
većina vrednosti u opisu akcija

Opiši slučajeve korišćenja

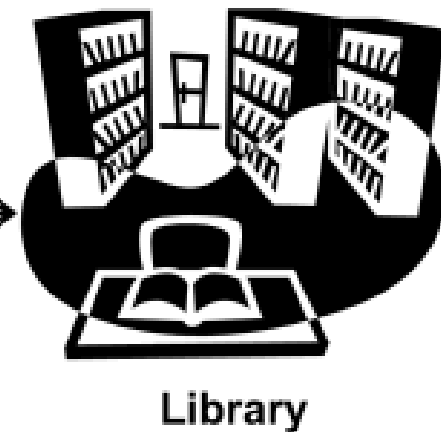
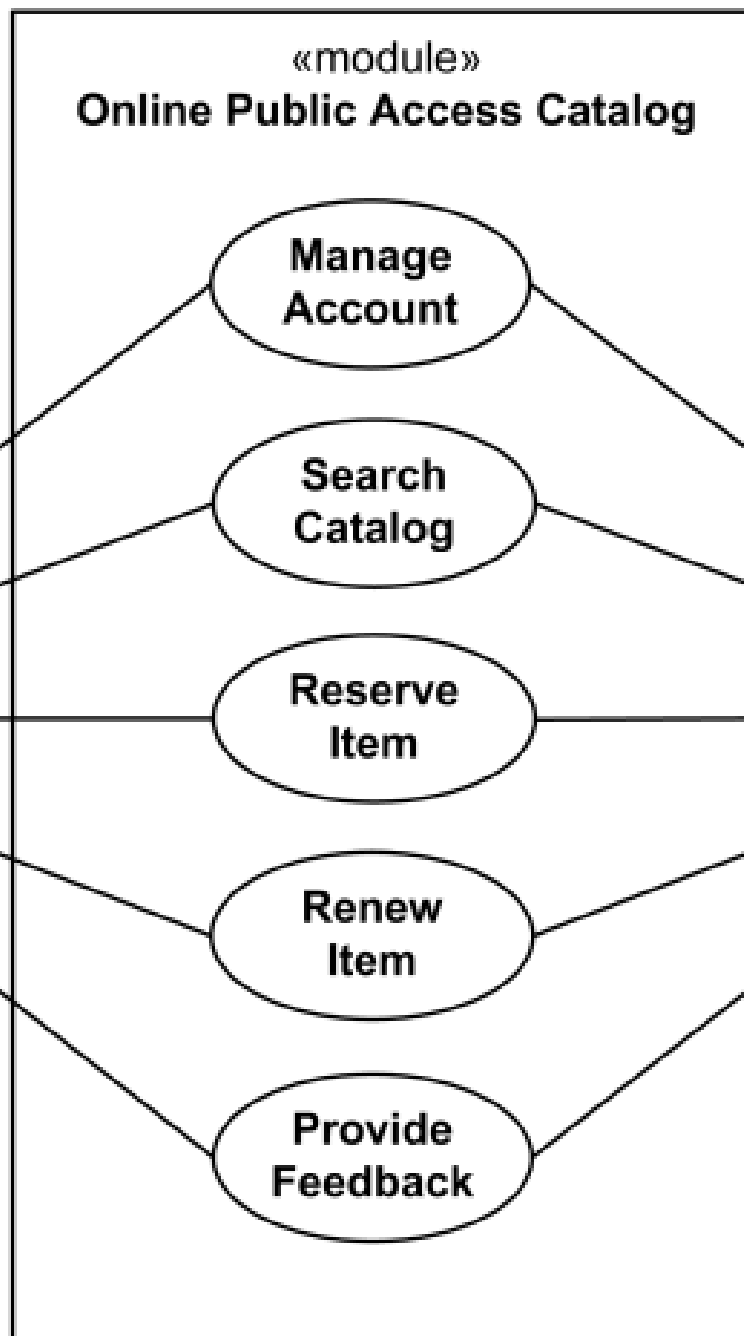
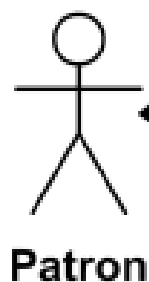
kakav sistem gledamo?

šta su osnovni i alternativni tokovi?

Opiši slučajeve korišćenja

kakav sistem gledamo?

*šta su osnovni
i alternativni
tokovi?*